

ЛИСТОПАД

Алекс наблизилася до «Чорного В'яза» так, наче підходила до дикої тварини: насторожено ступала довгою звивистою під'їзною доріжкою, намагаючись не виказувати свого страху. Скільки разів вона тут проходила? Але сьогодні все було інакше. Будинок з'явився між голим гіллям дерев, наче чекав на неї, наче зачув кроки й підготувався до її появи. Він не зіщулювався, як здобич. Стояв собі — два поверхи із сірого каменю й гострі дахи, схожий на вовка з випущеними пазурами й вищиреними зубами. Колись «Чорний В'яз» був ручний, чистенький аж до блиску. Але занадто довго залишався покинутим напризволяще.

Забиті дошками вікна другого поверху лише погіршували справу; вони були раною на вовчому боці, яку ніхто не зцілив, і вона могла довести його до божевілля.

Дівчина вставила ключ у старі чорні двері й прослизнула до кухні. Усередині було прохолодніше, ніж на вулиці, — вони не могли дозволити собі обігрівати дім, та на це й не було причин. Утім попри холод і завдання, з яким Алекс навідалася сюди, приміщення однаково здавалося гостинним. Над великою вінтажною грубкою охайними рядками висіли мідні пательні, яскраві

й готові, аж спраглі взялися до роботи. На підлозі з дощок не було жодної плямки, усі поверхні чистенько витерти, а як окраса ще стояла пляшка з-під молока з гіллям падуба, що його Доус знічев'я зібрала в композицію. Кухня була найфункціональнішим приміщенням «Чорного В'яза»: жива, завжди доглянута — ошатний храм світла. Саме так Доус давала раду всьому, із чим вони мали справу, і з тією штуковою, що причаїлася в бальній залі.

Алекс мала звичну процедуру. Гаразд, це Доус мала звичну процедуру, а Алекс лише намагалася дотримуватися її, і тепер та здавалася каменюкою, за яку можна було вчепитися, доки страх намагався затягнути дівчину під воду. Відімкнути двері, розібрати пошту й покласти її на стійку, наповнити миски Космо свіжою їжею й водою.

Зазвичай вони були порожні, але сьогодні Космо, ніби на знак протесту, перекинув їжу, розсипавши підлогу гранули у формі рибок. Дарлінгтонів кіт ненавидів, коли його залишали самого. А може, боявся, що він більше не сам.

— А може, ти просто маленький примхливий засранець, — пробурмотіла Алекс, прибраючи їжу. — Я перекажу твої зауваження кухареві.

Звук власного голосу їй не сподобався — якийсь колючий утиші, — проте вона змусила себе повільно й методично закінчити прибирання. Наповнила миски, викинула рекламні листи, адресовані Деніелові Арлінгтону, і запхала рахунок за воду до торби, яку забере із собою назад до «Іль-Бастоне». Усе це були обрядові кроки, виконані ретельно, але вони ні від чого не захищали. Алекс замислилася, чи не зварити кави. Вона могла б посидіти на вулиці під зимовим сонечком і дочекатися, доки її помітить Космо, якщо вважатиме за доречне покинути гонитву за мишею в заплутаному хитросплетінні живоплоту. Вона могла б це зробити. Відігнати турботи й злість та спробувати розгадати цю загадку, навіть якщо її не хотілося складати докупи картинку, яка з'являлася з кожним новим огидним шматочком.

Алекс глипнула на стелю, наче могла бачити крізь дошки підлоги. Ні, вона не сидітиме на танку й не вдаватиме, наче все так, як має бути; тільки не тоді, коли її ногам кортить піднятися сходами нагору, не тоді, коли вона знає, що слід тікати в протилежному напрямку, замкнути за собою двері й прикинутися, наче ніколи не чула про це місце. Алекс мала причину прийти сюди, але тепер зачудувалася власній недоумкуватості. Вона не могла впоратися із цим завданням. Вона поговорить із Доус, а може, навіть із Тернером. Хоч раз складе план, замість того щоб стрімголов кидатись у вир катастрофи.

Дівчина помила руки в мийці і, лише обернувшись за рушником, помітила відчинені двері.

Алекс витерла руки, намагаючись не зважати на те, як несамовито загупало серце. Вона ніколи не помічала тих дверей комірчини, прогалини між чарівними скляними буфетами й полицеями. Ніколи не бачила, щоб вони були відчинені. І вони не мали б бути відчинені зараз.

«Доус могла б усе так і залишити». Але Доус зализувала свої рани після ритуалу й ховалася за рядками карток із записами. Вона не була тут уже кілька днів, відтоді як поставила на кухонну стійку те гілля падуба, додавши картинці трохи схожості з нормальним життям. Чистим і простим. Це був антидот проти решти їхніх днів і ночей, проти таємниці, що ховалася нагорі.

Вони з Доус ніколи не переймалися комірчиною, її рядками запилюженого посуду та келихів, її супницею завбільшки з невеличку ванну. Комірчина була однією із численнихrudиментарних кінцівок старого будинку, покинутою й забutoю, яка взагалі атрофувалася після Дарлінгтонового зникнення. А підвалом вони тим паче не переймалися. Алекс про нього ніколи навіть не думала. До цієї миті, коли заклякла біля кухонної мийки перед охайніми блакитними каchlів, прикрашених вітряками і вітрильними кораблями, витріщаючись на чорну прогалину — досконалий прямокутник, несподівану пустку. Здавалося, наче

хтось просто відірвав шматок кухні. Ті двері скидалися на розкопану могилу.

«Зателефонуй Доус».

Алекс обіперлася на кухонну стійку.

«Вийди з кухні й зателефонуй Тернерові».

Вона відклала рушник і витягнула ніж із підставки біля мийки. Пошкодувала, що поряд немає нікого із Сірих, але не хотіла ризикувати, покликавши їх до себе.

Розмір будинку і його глибока тиша тиснули на неї. Дівчина знову глипнула вгору, подумала про золотаве мерехтіння кола, про випромінюване ним тепло. «У мене є апетити». Невже ті слова надихнули її, хоча мали б налякати?

Алекс повільно підійшла до відчинених дверей, до відсутності дверей. Як глибоко копали, коли будували будинок? Вона бачила, що до підвалу ведуть три, чотири, п'ять кам'яних сходинок, які зникали в темряві. Може, більше сходинок не було. А може, вона ступить крок, упаде й довго падатиме в холоднечу.

Дівчина помацала стіну, шукаючи вимикач, а тоді підвела погляд і побачила потріпану мотузочку, що звисала з голої лампочки. Смикнула — і сходи залило тепле жовте світло. Лампочка заспокійливо гула.

— От лайно, — пробурмотіла собі під носа Алекс.

Її переляк випарувався, залишивши по собі тільки зніченість. Просто сходи, дерев'яне поруччя, поліці, захаращені ганчірками й бляшанками з фарбою, на стіні висять інструменти. З глибини, де було темно, долинав ледь помітний пліснявий запах, овочевий сморід, натяк на щось зогниле. Вона почула, як десь крапає вода й, імовірно, копирсається щур.

Роздивитися підніжжя сходів не вдавалося, але там мусив бути ще один вимикач або лампочка. Вона може спуститися туди, переконатися, що там ніхто не порпався, подивитися, чи не потрібно їм із Доус розставити пастки.

Але чому двері були відчинені?

Космо міг розчахнути їх, виrushивши в одну зі своїх експедицій за щурами.

А може, Доус насправді зазирнула сюди й спускалася до підвалау за чимось буденним — гербіцидом чи паперовими рушниками. Вона забула як слід їх замкнути.

Тому Алекс зачинить двері. Міцно замкне. А якщо раптом там, унизу, було щось, чого там, унизу, не мало бути, воно може залишатися там, аж доки вона не викличе підкріплення.

Дівчина потягнулася до мотузки й завмерла, схопившись за неї рукою, прислухалася. Здалося, наче вона почула... ось знову тихе сичання. Звук її імені. «Гелексі».

— Та ну, до дідька.

Вона знала, як саме закінчується це кіно, і в жодному разі не збиралася туди спускатися.

Смикнула за мотузочку й почула, як тріснула лампочка, а тоді був сильний удар їй поміж плечі.

Алекс упала. Ніж у неї із дзенькотом вислизнув. Їй захотілося витягнути руки, щоб зупинити падіння, та натомість вона прикрила голову, давши плечу прийняти на себе удар. Наполовину ковзнула, наполовину гупнулася до піdnіжжя сходів і так сильно вдарилася об підлогу, що аж повітря вирвалося з легень, наче протяг із вікна. Двері над нею затріснулися. Алекс почула, як клацнув замок. Вона залишилася в темряві.

Тепер серце просто скаженіло в грудях. Що ховалося тут, унизу, разом із нею? Хто замкнув її разом із ним? «Підводиться, Стерн. Зberи своє лайно докупи. Приготуйся до бою».

Це свій голос вона чула? Чи Дарлінгтонів?

Звичайно, свій. Дарлінгтон ніколи не лаявся.

Вона підвелася на ноги, обіпершись спиною об стіну. Принаймні звідти на неї нічого не нападе. Дихати було складно. Щойно одного разу зламаєш кістку, як усі вони беруть це собі за звичку. Блейк Кілі зламав їй два ребра менш ніж рік тому. Алекс подумала, що вони, мабуть, знову зламалися. Руки були слизькі. Підлога була

мокрою від якоїсь старої течі в стінах, а повітря смерділо чимось кислим і неправильним. Дівчина витерла руки об джинси й почекала; вдихнути повітря вдавалося лише рвучкими ковтками. Десь у темряві вона почула щось схоже на скавчання.

— Хто там? — захрипіла Алекс, ненавидячи страх у власному голосі. — Ходи до мене, мудаче боягузливий.

Нічого.

Вона спробувала намацати телефон, аби підсвітити собі, — блакитний екран був яскравий і страхітливий. Алекс спрямувала промінь на полиці зі старим розчинником для фарби, ремантем, коробками, підписаними зазубреним почерком, у якому вона впізнала руку Дарлінгтона, запилюженими ящиками, що були прикрашені круглим логотипом: «Арлінгтон і Ко. Гумове взуття». Аж раптом світло вихопило дві пари очей.

Алекс мало не вдавилася криком і не впустила телефон. Це не люди, а Сірі, чоловік і жінка, вчепилися одне в одного, тримтачи від жаху. Але боялися вони не Алекс.

Вона все не так зрозуміла. Підлога була мокрою не від течі, дощової води чи якогось старого прориву труби. Підлога була слизькою від крові. Її руки були нею вкриті. Вона розтерла її по джинсах.

На старій цеглі купою лежали два тіла. Вони були схожі на скинутий одяг, купу ганчір'я. Ці обличчя вона знала. «А Небо, їхню щоб уберегти красу, їх гнало»^{*}.

Там було так багато крові. Нової крові. Свіжої.

Сірі не покидали своїх тіл. Вона знала, що навіть у паніці це було б дивно.

— Хто це скоїв? — запитала Алекс, і жінка застогнала.

Чоловік притиснув палець до вуст, сповнені жаху очі роззирнулися підвалом.

У темряві пролунав його шепіт:

— Ми тут не самі.

* Данте Алі'єрі. «Божественна комедія» («Пекло», пісня третя, рядки 40—41).

1

ЖОВТЕНЬ, ЗА МІСЯЦЬ ДО ТОГО

Алекс була неподалік від Тариного помешкання. На початку першого курсу вона їздila цими вулицями з Дарлінгтоном, ходила ними, полюючи на Тариного вбивцю. Тоді панувала зима, гілля було голим, крихітні подвір'я стояли вкриті брудними кучугурами. У досі теплі жовтневі дні цей район мав кращий вигляд: хмари зеленого листя пом'якшували гострі краї дахів, плющ звивався ланцюговими парканами, а мерехтіння ліхтарів, що виточували в м'яких надвечірніх сутінках золотаві кола, робило все лагідним і мрійливим.

Вона стояла в затінку між двома рядами будинків, розглядаючи вулицю перед кафе «Телець»: цегляну купу без вікон, прикрашену вивісками, котрі обіцяли лото, лотерею і пиво «Корона».

Алекс чула, як десять усередині гупає музика. Невеличкий гурт людей курив і базікав під ліхтарями попри знак біля дверей, який попереджав: «Не тинятися, повідомимо поліцію». Вона раділа галасу, проте перспектива того, що стільки свідків

помітять, як вона прийшла й пішла, не тішила. Краще було б повернутися вдень, коли вулиця буде безлюдною, утім дозволити собі таку розкіш дівчина не могла.

Вона знала, що в барі буде повно Сірих, яких приваблюють піт, скупчення тіл, глухий дзенъкіт пивних пляшок; хотілося мати когось під боком.

Ось Сірий у парці й шапочці попри гнітюче тепло занадто довгого літа завис біля парочки, яка саме сварилася. Вона подивилася йому в очі, дитяче личко неприємно вразило.

Він помер молодим.

— «Ходімо зі мною», — проспівала Алекс собі під носа, а тоді гидливо пхикнула.

У голові застрягла дурнувата пісенька. Якась акапельна група репетиравала на подвір'ї, коли вона збиралася вийти з гуртожитку.

— Як, вони вже починають це лайно? — пожалілася Лорін, перебираючи свої ящики з платівками; після літа, коли вона працювала рятувальницею на пляжі, її біляве волосся стало ще світлішим.

— Це пісня Ірвінга Берліна*, — зауважила Мерсі.

— Мені якось байдуже.

— Вона ще й расистська.

— Це расистське лайно! — крикнула у вікно Лорін, поставила на програвач «AC/DC» і збільшила гучність до максимуму.

Алекс насолоджувалася кожною хвилиною. Сама здивувалася, як улітку сумувала за Лорін і Мерсі, їхніми легковажними балашками й плітками, спільними турботами через заняття, суперечками про музику й одяг — усе це було линвою, за яку вона могла схопитися, щоб повернутися до нормального світу. «Це мое життя», — казала вона собі, скрутівшись калачиком

* Американський композитор та автор пісень (Алекс наспівувала його пісню «Alexander's Ragtime Band»).

на канапі перед вигадливим вентилятором, і дивилася, як Мерсі вішає гірлянду зірочок над каміном у їхній новій вітальні, що неабияк відрізнялася від тісних кімнат Старого кампусу. Канапа й розкладне крісло переїхали до їхнього нового блоку, кафовий столик, який вони зібрали разом на початку першого курсу, тостер і його, здавалося б, невичерпний запас «Поп-Тартс», люб'язно надісланих мамою Лорін.

Наприкінці минулого року Алекс попросила в Лети велосипед, принтер і нового наставника. Вони залюбки погодились, і вона пошкодувала, що не просила більшого.

Їхній гуртожиток для першокурсників у Старому кампусі був найгарнішим місцем, де Алекс доводилося жити, але коледж-гуртожиток — що належав ДжЕ — здавався таким реальним, солідним й елегантним, чимось стабільним. Їй подобалися заляпані скляні вікна, кам'яні фасади з усіх боків внутрішнього двору, потерти дерев'яні підлоги, ошатно вирізьблений камін, який не працював, але вони прикрасили його свічками й вінтажним глобусом. Їй навіть подобалася маленька Сіра в старомодній сукенці — дитина з накрученим у тугі локони волоссям, яка полюбляла сидіти на гіллі над прив'язаною до дерева гойдалкою.

Алекс із Мерсі ділили кімнату на двох, тому що Лорін виграла одинарну, коли вони тягнули жереб. Гелексі була певна, що подруга змахлювала, проте не надто заперечувала. Легше було б приходити ійти, якби кімната належала тільки їй, але було щось заспокійливе в можливості лежати вночі в ліжку й чути, як хропить Мерсі з протилежного боку спальні. При наймні вони більше не тулилися на двоповерховому ліжку.

Алекс планувала, перш ніж піти поспостерігати за ритуалом у «Кнізі та змії», кілька годин позависати з Мерсі та Лорін, слухаючи платівки та намагаючись ігнорувати набридливе

* Печиво з начинкою, яке рекомендують нагрівати в тостері.

мекання та охання співочого гурту, який мучив пісню «Александерз рейтам бенд».

«Ходімо зі мною. Ходімо зі мною. Дозволь мені повести тебе за руку».

Аж тоді надійшло повідомлення від Ітана.

Тож тепер вона витріщалася на кафе «Телець». Алекс уже збиралася вийти із затінку, коли повз неї проїхала чорно-біла нова патрульна автівка, гладенька й тиха, як хижак із глибини морів. Вона зблиснула вогнями й коротко вивергнула сирену, підтверджуючи, що поліційний відділок Нью-Гейвена справді повідомили.

— Ага, іди в сраку, — заревів хтось, але натовп розсипався: частина потягнулася до клубу, а частина вже волоклася хідником до своїх машин.

Ще було не надто пізно. Вони досі мали достатньо часу знайти іншу вечірку, ще один шанс на щось гарне.

Алекс не хотіла думати про копів, чи те, як її схоплять, чи те, що скаже Тернер, якщо її заскочать за зломом із проникненням або навіть гірше — звинуватять у нападі. З кінця першого курсу вона нічого не чула від детектива й сумнівалася, що він був би радий побачити її навіть за найкращих обставин.

Щойно патрульна автівка зникла, Алекс переконалася, що на хіднику не залишилося можливих свідків, і перетнулавулицю до потворної двоповерхівки за кілька будинків від бару. Кумедно, як усі сумні місця схожі одне на одне. Переповнені смітники. Порослі бур'янами подвір'я й захаращені ганки. «Я візьмуся до справи або ні». Але саме біля цього будинку стояла новенька вантажівка, доповнена персоналізованим номерним знаком: БКМКР. Притаймні тепер Алекс знала, що опинилася в потрібному місці.

Дівчина витягнула з кишені джинсів складане дзеркальце. Улітку вона або малювала мапи нескінченних церков Нью-Гейвена для Доус, або копирсалася в шухлядах арсеналу в «Іль-

Бастоне». Запевняла себе, що це гарний спосіб згаяти час, познайомитися з Летою, може, знайти щось вартісне, аби почутий його, якщо до цього діде, але насправді копирсалася в шафках арсеналу, читаючи рукописні картки: «Озимандський килим»; «Монсонові кільця для закликання дощу, неповний набір»; «Palillos del Dios» — Алекс могла уявити Дарлінгтона поряд із собою, як він зазирає їй через плече. «Ці кастаньєти відлякають полтергейст, Стерн, якщо вибити ними правильний ритм. Але все однаково закінчиться підпаленими аж до чорного пальцями».

Це водночас заспокоювало й бентежило. Той сумирний голос науковця незмінно повнився звинуваченнями. «Де ти, Стерн? Чому не прийшла?»

Алекс поворушила плечима, намагаючись позбутися почуття провини. Їй потрібно було залишатися зосередженою. Уранці вона потримала кишенькове дзеркальце перед телевізором, щоб перевірити, чи зможе вполювати трохи чарів з екрана. Непевна була, що це спрацює, але спрацювало. Тепер вона розчахнула дзеркальце, і з нього випала ілюзія. Дівчина підтюпцем побігла до сходів, що вели на ганок, і постукала.

Чоловік, котрий відчинив двері, був м'язистим велетнем із товстою і рожевою, наче мультишна шинка, шиєю. Звірятися з фотографією на телефоні не довелося. Це був Кріс Овенс, також відомий як Букмекер, з послужним списком завдовжки, як він сам, і вдвічі товщим.

Алекс підвела руку й помахала.

— Я... я можу вам допомогти? — запитав Букмекер.

Дівчина сникнула підборіддям у глиб квартири.

Букмекер похитав головою, наче прокидаючись зі сну.

— Ага, авжеж. — І він ступив крок убік, змахнувши рукою в щедрому гостинному жесті.

Вітальня була навдивовижу охайною: у кутку притулилася галогенна лампа, велика шкіряна канапа з таким самим

відкидним кріслом були поставлені так, аби добре бачити велетенський телевізор із пласким екраном, ввімкнений на *ESPN*^{*}.

— Хочете чогось випити чи... — Він завагався, і Алекс розуміла, які розрахунки круться в його голові. Існуала лише одна причина, чому знаменитість з'явилася на його порозі в четвер увечері... власне, увечері будь-якого дня. — Хочете зробити ставку?

Насправді Алекс не потрібно було жодного підтвердження, але тепер вона його мала.

— Ти винен дванадцять штук.

Букмекер ступив непевний крок назад, ніби несподівано втратив рівновагу. Адже почув голос Алекс. Вона не завдала собі клопоту замаскувати його, і дисонанс між її голосом та чарівним образом Тома Бреді, що його створило люстерко, похитнув ілюзію. Це не мало значення. Магія потрібна була Алекс лише для того, щоб без зайвого галасу потрапити до Букмекерової квартири.

— Що за хрінь...

— Дванадцять штук, — повторила дівчина.

Тепер він бачив, хто вона така: тендітна дівчина в його вітальні, чорне волосся розділене посередині, така худа, що може просочитися в щілину між дошками підлоги.

— Не знаю, хто ти в сраку така, — гиркнув чоловік, — але ти, трясця, помилилася будинком.

Він уже рушив до неї, і кімната під його ногами здригнулася.

Алекс викинула вперед руку, тягнувшись до вікна, до хідника перед кафе «Телець». Відчула, як кинувся до неї Сірий у шапочці, надкусуючи цукерку «Веселі фермери» зі смаком зеленого яблука й смердячи травою. Його дух здавався якимось незакінченим і хаотичним, наче пташка, що знову й знову б'ється у віконну шибку. Але його сила була чистою та несамовитою.

* Американський кабельний спортивний канал.